

Nr 49.

Av herr **Johansson, Johan**, och herr **Svenson, Ernst**, om bidrag av automobilskattemedel jämväl till andra väghållningsdistrikt, än sådana, vars samtliga vägar övertagits till underhåll medelst vägkassan.

Vid förlidet års riksdag beslöts, att sådana väghållningsdistrikt, som helt övertagit vägunderhållet medelst vägkassan, skulle erhålla en tiondedel av distriktets verkliga kostnad för vägunderhållet av automobilskattemedel enligt förordningen om fördelning av automobilskattemedel § 3 mom. a. De väghållningsdistrikt, som ännu ej överlätit sitt vägunderhåll, varav en stor del ej heller vill göra detta, komma således icke i åtnjutande av denna förmån. Emellertid väcktes vid förlidet års riksdag motioner dels om att de väghållningsdistrikt, som delvis överlätit sitt vägunderhåll, dels att de distrikt, som icke överlätit sitt vägunderhåll medels vägkassa, borde få enahanda bidrag av automobilskattemedel som de distrikt, där överlåtelse skett, efter grunder, som i dessa motioner anfördes, men riksdagen avslög dessa framställningar. I motion II:395 yrkades, att detta bidrag måtte utgå även till sådana vägdistrikt, vilkas underhåll icke helt övertagits av vägkassa, dock så att i detta fall bidraget skulle beräknas efter de uppskattade kostnaderna. Statsutskottet avstyrkte denna motion med endast en erinran om att motioner i liknande syfte väckts år 1924 och 1925 men avslagits av riksdagen. Fyra reservanter i utskottet föreslogo emellertid, att rätten till bidrag av automobilskattemedel skulle utgå till vägdistrikt, som delvis övertagit vägunderhållet medels vägkassa, men även detta avslögs av riksdagen. Under debatten i första kammaren angående denna fråga anfördes bl. a. av landshövding Hammarskjöld, att det vore oberättigat och irrationellt att genom bestämmelser om rätt till andel i automobilskattemedel framtvunga ett övertagande av samtliga vägar, när ett sådant övertagande icke av andra grunder är påkallat, och att det finns talrika fall, då det är fråga om avlägsnare och föga befarna vägar, där naturaunderhållet är i alla avseenden lämpligare, där naturaunderhållet är fullkomligt tillräckligt för att uppehålla vägarnas beskaffenhet och dessutom ställer sig både bekvämare och billigare än om man skulle överlämna administrationen till vägkassan.

Det utan all fråga riktigaste vore väl, att vägstämmorna själva fingo bestämma, hur de skola ordna sitt vägunderhåll, utan att genom indirekta tvångsmedel bindas vid vissa en gång för alla fastslagna normer. Huvud-saken är ju att vägarna hållas i fullgott skick, och om detta genom natura- underhåll kan ordnas på ett för de skattedragande billigare sätt, så borde detta vara tillåtet. Det borde ej heller möta något vare sig formellt eller reellt hinder att beräkna bidrag av automobilskattemedel till de vägdistrikt, som ej överlätit sitt vägunderhåll, då det ej föreligger större svårighet att beräkna statsbidrag till vägunderhåll efter den uppskattade kostnaden än efter den verkliga kostnaden.

I årets statsverksproposition föreslås att till statsbidrag för vägunderhåll tagas 4 miljoner kr. av automobilskattemedel, vilka under det kommande budgetåret förutsätts komma att uppgå till 28 milj. kr.

Allmänna meningen är, att automobilskattemedlen böra komma vägunderhåll till godo. I statsverkspropositionen angives även, att det torde kunna ifrågasättas, huruvida icke automobiltrafiken borde i högre grad än hittills lämna bidrag till vägväsendet. Konsekvensen av denna uppfattning borde vara, att såvitt möjligt alla väghållningsdistrikt komme i åtnjutande av detta bidrag. Sker icke detta, blir orättvisan än större än förut mot de väghållningsdistrikt, som ha naturavägunderhåll.

Med hänsyn till här anförda förhållanden bör den ändringen vidtagas i förordningen om fördelning av automobilskattemedel, att vägdistrikt kunna erhålla bidrag av automobilskattemedel till sitt vägunderhåll, oberoende av om överlåtelse till underhåll genom vägkassa skett eller ej, varför vi tillåta oss hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i förordningen angående automobilskattemedlens fördelning, att bidrag av automobilskattemedel enligt de i nämnda förordning angivna grunderna — dock så att i stället för de verkliga kostnaderna räknas med de uppskattade kostnaderna — jämväl må tillkomma sådana väghållningsdistrikt, vilkas vägunderhåll icke helt övertagits medels vägkassa, samt att vederbörande utskott måtte låta utarbета de ändringar i ovannämnda förordning, som härav kunna föranledas.

Stockholm i januari 1927.

Joh. Johansson,
Friggeråker.

Ernst Scenson.